

РОБОЧИЙ НАРОД

орган української соціал-демократії в Канаді.
 Виходить щотижня.
 в Вінніпегу, Ман. [Канада], під ч. 144 Higgins Ave.
 РЕДАКТОР І АДМІНІСТРАТОР ІВ НАВІЗОВСЬКИЙ,
 Передплата вносить \$2.00 на рік, за границю так само

"ROBOTCHYJ NAROD" (THE WORKING PEOPLE)

THE OFFICIAL ORGAN OF THE
 UKRAINIAN SOCIAL DEMOCRATIC FEDERATION.
 (Affiliated with the S. D. Party of Canada).
 THE ONLY UKRAINIAN SOCIALIST PAPER IN NORTH AMERICA
 Published weekly by
 THE "ROBOTCHYJ NAROD" ASSOCIATION
 at 144 Higgins Ave. Winnipeg, Man.
 J. NAWIZOWSKY, EDITOR & MANAGER.
 Subscription \$2.00 a year.

Address: Адресуйте:
"ROBOTCHYJ NAROD"
 Box 3542 (Sta. B.) Winnipeg, Man. Can

3 недавно минулого.

Дорого заплативши за наївну віру в милість царя (9 січня) російські робітники пішли по цілковито іншому шляху, шляху революційної боротьби. Випадок 9 січня яскраво показав російському пролетаріатові, що його вивалив не залежить від самовладдя царя, а від них самих, що їх провідниками не можуть бути цареві прихильники як Гапон і йому подібні, що своїх провідників вони повинні вибрати з проміж себе. І такими героями пролетаріату були Беолусов, Алексинський, Джепарідзе і багато інших.

І от під впливом російських обставин з одного боку і нового провідництва соціал-демократичної партії Росії з другого, російські робітники стали готуватися до боротьби з тим грізним самок- царем.

„Тиша, спокій та божа благодать“ — так думав цар, так думав його уряд.

Несподівано, як грим з ясного неба повстав страйк залізничних робітників. До них прилучилися мійські робітники і все промислове життя краю мовби завмерло. Скрізь виділи барикади, за котрих відважно боронились робітники.

І захитався нарішт царський трон під ударом революційного пролетаріату і ціною багатьох жертв і крові був здобутий маніфест 17 октября. Завдяки цьому маніфестові російська соціал-демократична партія, котра до часу мусіла критися, дістала тепер деяку можливість вийти на престіл, за що й російські робітники так героїськи боронились.

Почалась жвава соціал-демократична робота в масах, овочем чого було те, що в другу державну Думу було проведено 80 соціал-демократичних членів.

Не подобалося це царові, його спелечникам і діячам; не могли рептики старого ладу жити враз з життям новим, і постановили вони вернути назад колесо історії. Перший крок реакції в сім напрямку, було розвігнане другої Думи і на її руїнах встановлено права 3-го юна (червня). Діставши таким робом по старому, звичаю повну свободу діяльності на власну руку, в своїх звійрствах царат не мав границі: арешт думських соціал-демократичних послів, карні експедиції, заслани, морди в вязницях та погроми на сирейв та інтелігенцію.

І сям визвольний рух Росії на деякий час задушено. Над Росією звисла чорна ніч реакції. Думські соціал-демократичні носли, між котрими був і тов. Р. Беолусов, були заслани на каторгу в Сибір. Багато соток тисяч соціалістів мучить ся тепер в Сибірі на каторзі. Багато їх згнуло, а ті що лишились, живуть еще в повній надії на той час, коли російські робітники повстануть до нового бою, який зітре з лиця землі останні рештки царату!

Відозва

до всіх українських робітників і поступових товариств в Америці.

Товариші!

Зарис класової боротьби, який аж надто ясно даєсь зауважити на американськiм континенті, змушує робітні маси усіх національностей до організування ся в одну могуту міжнародну політичну партію.

В обороні визволення робітних мас через капіталізм, ми робітники всіх країв мусимо створити одну велику соціалістичну партію, щоб боронити наші власні інтереси.

Робітники інших народностей, давно вже організувались. Тільки ми 35 мільоновий український народ, що гордиться ся своєю колишньою демократичністю, остались останніми.

Національний гнет Австрії і Росії витиснув своє криваве п'ятно на спині українського народу і звинувачливо його економічний і політичний розвій. Сотні літ диває наш народ тяжкі окови гнету. Тисячі синів України полягло в боротьбі за народні права, а нині ті місця займають нові свля, котрі рівнож в боротьбі за свободу віддають жите себе.

Сором нам, синам вольних предків, мовчазливо зносити і далі це ярмо.

Пора проснутись нам і стати дружно до бою з відвічним нашим ворогом капіталізмом! Покажімо, що ми вільний народ України, вієм також постійні за права народу.

Товариші! Зорганізуймо соціалістичну партію і злучімося з робітниками других країв, щоб успішніше боротись за визволення угніченого народу. Тільки в соціалізмі наша будучність, тільки соціалізм дасть вам краще жите! — Се зрозуміли деякі більше свідомі робітники України і засновали вже український відділ Соціалістичної Партії в Детройт, Міч., який існує, розвиваєсь і дає певність зорганізуваня Секції. Відділ сей вибрав комітет, якого цілю є організувати нові поодинокі відділи, висилати бесідників і лекторів по інших місцевостях, переписуватись з Американською Соціалістичною Партією і творити тимчасову езекутиву. До комітету сего входять більш діяльні товариші, які душею і тілом віддані є ідеї визволення робітничої класи з пут капіталізму. До комітету входять: Павло Бурдон, Тимотей Починок, Данило Лебідь, Григорій Бурдон і Теодор Лата.

Всі соціалістичні і поступові організації зводять відповісти на позивний відозву. По всякій інформації належить звертатись на адрес секретаря Комітету: Theodore Latta, 754 Liverdous St. Detroit, Mich.

Сподіємось, що ключ наш знайде між українським робітництвом прихильників, котрі скажуть в сій справі і своє щире слово.

Комітет.

Демократія і соціалізм.

(З німецького).

То правда, що соціалізм неможливий без демократизму. Також і відворотно: правдивий демократизм без соціалізму є хибним поняттям — вже в йому розумієсь соціалізм.

На перший погляд буде видаватись, що се безперечно не так. Але щож таке демократизм? „Народне правління“ недостаточно виражене значіне сего слова. Демократизм означає знищеня усіх привілеїв, що опирають ся на „родженю і власности; рівне виборче право для всіх; можливість для всіх однакового вихованя; вільний доступ всім до всіх громадських урядів і занять. Не рання і не власність мають відначати вартість людини, але його особисті здібности і признание сих здібностей суспільством.

Тепер мимоволі насуваєсь ся питання, чи можна знищити привілеї, коли буде існувати приватна власність? Власне та приватна власність, яка існує тепер, з її нерівним розділом добра проміж людьми, з необмеженим правом власника робити з своєю власністю, що він хоче.

Теорія і практика дають відворотну відповідь на се питання. Політична рівність горожан є тільки мрія, коли одна людина, завдяки своїй власности, сто- тисяч разів є могутіший за інших.

Яка користь для убогого робітника з „горожанської рівности“ коли він день в день ціле своє жите мусить проводити в безперестанній праці, аби не умерти з голоду? Нема нічого легшого, аби хлібодавець змусив його відречєсь від користуваня його політичними правами. Нам звісні многочисленні приміри, коли робітники були карані господарям за те, що голосували проти кандидатів сприяючих їхнім хлібодавцям або за те, що вони супроти волі послідних, пралучились до якоїсь робітничої організації.

Звичайно, легко провести закон, котрий забороняти ме роботодавцям практикувати такого рода тактику. Але тяжко є здійснити се право в житю. Роботодавці можуть також дуже карати робітників а закриватись іншим іменем. І хто докаже, що робітника переслідують за його політичну вільнодумність?

Але припустім, що такий закон прийняли і здійснили. Чи буде тоді „горожанська рівність“? Властитель завдяки своїй власности, примушує робітника працювати на себе, а сам може весь час посвячувати на студіюване політичних питань, і таким чином він скорше проведе свої погляди в жите; до того він може еще і матеріально значяч помагати сему. У бідного робітника нема ні часу, ні грошей допомагати здійсненю своїх плянів. Крім того у него нема тої можливости вчитись, яку мають богачі, і він не може надіятись, що з часом він може стати прсвідником замість того, щоб ним проводили.

Нам звісно, що саможертвоване, ідеалізм, чим так просякли низші (угнічені) класи в звязи з могутчою організацією по декуди затулюють сво люку, але не скрізь

і не завжди. І напевно прийде час, коли ратуючи мішки з грішми, пануючі класи, а більшою свагою кануть ся в політичну діяльність, чим роблять вони се тепер. Се стане ся тим скорше, чим даліше посується ся вперед здійсненя демократизму.

Візьмім другий примір. Кажуть, що демократизм дає всім однакою можливість виховуватись і вчитись. Ради сього закладають ся для всіх однакові початкові школи. А чи думає хто серіозно, що се дає всім дітям однакою можливість вчитись? Чи не скандибає се положење від того, що в той час коли одна дитина приходить до школи сита, маса дітей являєть ся туди голодні; що в той час, коли одні діти можуть приготувати свої задачі дома в тихій кімнаті, без найменшої перешкоди, де їм до помочи є гувернери та гувернантки — другі тують ся в темній кутку серед плачу своїх братів і сестер, гуку близько положених фабрик, проклятих материй та свареня сусідів? Богатож дітій просто зі школи йде робити, аби своїм заробітком помогти батькам звести кінці з кінцями.

Ні, горожанська рівність сама в собі мало що значить. Щоб мати яке бумь дієсне значіне, вона мусить бути доповнена економічною рівністю условни жита. В економічнім напрямку, як і в політичнім, ніхто не повинен користуватись більшими привілеями, чим кожний другий. Як в політичнім зпяслі нема вже тепер ні невірників ні панів, ні лордів ні підданих, так і в економічних відносинах мусить бути встановлена рівність. Тоді тільки політична рівність горожан стане дієсна і мати ме якийсь аміст.

Але знищеня економічного панованя одних над другими, значить також знищеня і приватної власности на средства продукції, значить здійсненя соціалізму. Таким робом соціалізм являє ся необхідним условієм існуваня дієсного демократизму.

Але треба оглянути се питання і з другої сторони. Коли демократизм означає панованя народної волі, то чому се панованя має спинитись напів дороги і не здійснити ся зповні? Чому народна воля не має рішати, чи може якийсь п. Іванчук примусити робітників працювати 8 або 10 годин денно, чому народна воля не може постановити, яку вартість можуть робітники випродувати в протязі року? Чому се і багато іншого не може підлягати народному постановленю? Хіба вся народна маса не є заінтересована в тим чи іншим розвязаню питання? Чи може се питання обходити тільки п. Іванчука? Миж добре знаємо що не контролювана продукція, а її неминучими вислідками — з неспостійністю ринків, кризами, безробіттями, непевністю існуваня — все те тяжко заіпає всі верстви населеня.

Тому в ніякий спосіб неможливо перефонуко розяснити чому в таких важких питаннях нарід і його представителі, не мають ніякого рішачого права. Доти, доки бажаня народа обмежені вузькими рамами, нема зверхности народа, нема повної народної волі. Повний демократизм вимагає, щоб нарід мав повне право до розпорядженя в усім своїм житю, не менше в питаннях економічних чим політичних. Правдивий демократизм вимагає суспільної власности, що є необхідним условієм панованя народа над средствами продукції, іншими словами вимагає здійсненя соціалізму. Соціалізм є тільки вислідом правдивого демократизму.

Розглядаючи історію, можна легко зрозуміти, чому сей логічний висновок правдивого демократизму не був пізаний відразу. Був час, коли ріжниця в масткових відносинах не була так велика, яка є тепер, коли процвітало міщанство і коли тяжко було найти великих підприємців, щоб мали другу сотню робітників. За тих часів економічне положене не відграло такої значної ролі в цензованю політичних прав горожан і користованю політичними правами. В той час було цілком природно, що процес виробу був усунений з під народної контролі, бо за тих часів, вироблювачий і споживачий були так близькі один до другого, що виріб і обміна відбувались без потреасючих всесвітніх крив. Тоді не було виробу для широких мас, не було національної ні міжнародної конкуренції, що є фактором теперішнього способу виробу і дає йому шкідливі і страшні ціхи. До того часу, доки панував дрібний виріб, було утопійно говорити про суспільно-національну продукцію; тільки велика індустрія зробила сей процес не тільки можливим а просто необхідним.

Таким робом, так звана буржуазна демократія за перших століть, могла обійтись без соціалізму. Але часи відміняють ся. Тепер демократія без соціалізму неможлива. Пануючим класам се може здаватись несправдливим. Вони не завважають як економічна нерівність відбиваєсь на політичних правах. Але голодні, залежні класи, — ті що в економічній неволі, вони се добре відчувають. І тому вони найлучше розуміють суть соціалістичного демократизму. Се розуміне виходить а сих економічно поневолених класе, і тому не може волю бути вищине. Тому хня демократія буде і має бути боротьбою за повний і дієсний демократизм, що однаково за соціалізм і демократизм.

Стрича

Бурцев є в амістом свого жита ської поліції в її бор першив він. Вже на дого свята підлі про ванем тасмиць поліціонерам уйти зрад є Азев.

А зев в запрода вдав з себе революційного Заряду одного боку він про до і на смерть, а з до операми і послав і плечників як: мініст богато інших. Але ла більше користи підозрін, що Пелев, вом революціонером котрий вони першка

Коли Бурцев від революціонерів, — вт знова, щоб показати пе від його самого ц в історію російської

О стрічі Бурцева слідує: Бурцев, ва, пише до него: те ся. Ваша тайна не вийде представити і що до Вас, і буде Вашим вітчи. А я зроб стрінутись зі мною, справу Вашу, яка значія. Кажу Вам, рик і політичний п маю іншого бажаня, наложую на Вас нія то сам тільки прий

В три дні пізній зева слідуєчого змі „Приймаю Ваш пляном, чого а вже мою справу. Як мі ном, — день 15 серп яку сітка. Локальчю Вам в листі, вис нете на почті“.

Бурцев поїхав почті під умовленн було подано, як м час ігд, по полудн цев, була переповн стояв великий, сил свої очі. Пізнав я дались зауважити зі спущеною головою зробитись меншим По хвилі зрозуміло

— Прийшовим чи, підчас котрої у партії ані з охрани мо мене еще в слух шим чоловіком, з свого імені. Коли етавлено мою особ тлі. Не хочу умерт се зробити для мо їх батько.

Голос Азева, в зворушуючий. Гон Хочу, щоб мої ші товариші осуди дам докази. Не бу джував і ненавиді для революції. По рваж. Розмова з м щоб спростувати встидав ся. Мавим ки мої повалні к шого значія до се мову (начальнико Разпутіної, Слідж но П.

Бурцев зроби нов згнуло на пи ком сего не прига матері двоїх дітій альність, немовби ний доносчик вог користав тільки в Опісля конче